

Prilog 1. Analiza mišljenja ključnih dionika o postojećim socijalnim politikama usmjerenima suzbijanju i olakšavanju siromaštva ili rizika od siromaštva djece

Kategorije	Pojmovi
NEDOSTATAK SUŠTINSKOG (POLITIČKOG I DRUŠTVENOG) INTERESA ZA SIROMAŠTVO DJECE	<p>.... nisam sigurna da organizacije civilnog društva prepoznaju problem dječjeg siromaštva i da se o dječjem siromaštvu do unazad par mjeseci je u Republici Hrvatskoj uopće govorilo (D4)</p> <p>....Djeca u riziku od siromaštva mislim da su negdje u sjeni. vama mora doći neko doslovno tko je na dnu da mi kaže, evo mi smo obučeni, možda ne izgledamo siromašno, ali mi jedemo kruh i krumpir doma. I puno više se, puno više se društvo bavi starijim osobama, kao da se ni stručnjaci ne žele toliko uhvatiti u koštac sa siromaštvom djece i to je onaj dlo priče koji meni nije jasan (D5)</p> <p>U politikama nedostaje više fokusiranosti na djecu. znam da djeca žive ili najveći broj živi u obiteljima i da vodimo računa o obiteljima, mislim da ne bismo smjeli iz tog fokusa ispustiti i djecu, odnosno o njima naglašenije govoriti. Jer zapravo dječje potrebe su te koje nam moraju diktirati puno toga. I planiranja proračuna, i planiranja puno drugih stvari (D2)</p> <p>Općenito o siromaštvu se puno manje priča, osim na deklarativnoj razini... Ja nisam uopće uočio da je to postao ikakav interes niti u javnosti niti u socijalnoj politici nešto posebno. Nije se o tome ništa razgovaralo, osim ono malo o gladnoj djeci koja nemaju što za jesti, ali to zapravo nije privuklo nikakvu pažnju niti je ikakvu mjeru iznjedrilo. (E1)</p> <p>Pogledajte predizbornu kampanju. Nije se previše govorilo o dječjim pravima niti o, a ipak nešto na marginama da. Pogledajte sad retoriku nakon izbora. Dakle neke teme se više uopće ne spominju (E3)</p> <p>Članak 65. Zakona o obrazovanju navodi učenici s teškoćama uvjetovani odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima imaju pravo na primjerene oblike pomoći pri školovanju. Školski sustav je prilagođen samo djeci koja imaju poteškoća što se tiče zdravlja, recimo to su naši prilagođeni, individualizirani, a ovo /siromaštvo/ je nekako tabu tema recimo... (D6)</p> <p>... to nije bila zajednička tema... ja stvarno mislim da to [dječje siromaštvo] nije tema koja se vidjela kao ključna tema kod nositelja politike (U1)</p> <p>Ako vi imate ograničenja u Zakonu gdje se obitelji s velikim brojem djece stavljaju u situaciju da se iznose zajamčene minimalne naknade limitira na određeni iznos, onda se vidi u koju razinu ih nositelji politika stavljaju. To su mali, ali pravi pokazatelji odnosa prema siromaštvu. (U1)</p>

Kategorije	Pojmovi
NEDOSTATAK SUŠTINSKOG (POLITIČKOG I DRUŠTVENOG) INTERESA ZA SIROMAŠTVO DJECE	<p>Porast dječjeg siromaštva jest evidentan, ali on zapravo možda nije toliko dramatičan. Dakle, ako se dobro sjećam onih podataka, Hrvatska je imala ispodprosječan rizik siromaštva, ako gledamo liniju siromaštva, sad je on nešto malo iznad, ali nije to neka dramatična promjena koja bi fokusirala pažnju javnosti, onda i pažnju politike (E1)</p> <p>Hrvatska ima jako, jako puno socijalnih otvorenih, neriješenih pitanja, tako da ne bih isticao siromaštvo kao top temu, ali u ravni s tim i brojnim drugim pitanjima, pitanje siromaštva sigurno je nešto čime se ovo društvo mora baviti. Na koncu, time se bavi cijela Europska unija, vrlo aktivno, ne baš uspješno, ali aktivno. Hrvatska u tom smislu sa svojih 20% ljudi u riziku od siromaštva ima što za raditi, ali nije to problem broj jedan (U3)</p> <p>... moram uvijek pripomenuti i realnost, a to je mogućnost države... ne smijemo smetnut s uma ekonomsku mogućnost.... treba vodit računa da mi jesmo siromašna država.. to nikad ne smijemo zaboraviti (E3)</p>
NEUSPJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p>Zadnjih 25 godina kada imamo ipak eksploziju siromaštva i drugu strukturu i druge uzroke, stagnira-juće, permanentno siromaštvo, ne vidim pomak u politici, osim naslijeđenih mjera. ... zapravo ne postoji nikakva nacionalna politika razvijanja dobrobiti djece, suzbijanja siromaštva.... Ništa od preporuka nije usvojeno, nije došlo do pomaka (E1)</p> <p>Ako vi pogledate promjene koje su se na zakonodavnoj razini dešavale u posljednjih nekoliko godina, jer znamo da smo svake 2-3 godine imali novi Zakon o socijalnoj skrbi, ili barem njegove izmjene... ako mi tu djecu iz socijalno ugroženih obitelji stavljamo sa svakim novim propisom u jedan neravnopravni položaj, onda je sasvim očito da su te politike koje se vode pod velikim upitnikom kad je u pitanju borba protiv siromaštva djece (U1)</p> <p>Za početak mi možda nedostaje jedna sustavna obiteljska politika možda da imamo neku sustavnu socijalnu politiku i možda da se povežemo više.... da znamo tko šta, kome, koliko daje, možda bi vidjeli gdje neke stvari nedostaju (D4)</p> <p>Meni se čini da nikakve politike nema, niti ima promjene u dječjem doplatku niti u socijalnoj pomoći, niti imamo ikakve promjene osim prigodne kljentalističke političko-predizborne, u smislu ulaganja u vrtiće i jaslice ništa, a nešto malo za školu, eventualno besplatni udžbenici, prehrana u školi... To je više prigodničarsko, kljentalistički, a ne sustavna politika... tek sporadično ili prigodničarski kad se pojave neki problemi ili je to trenutak za to zbog neke političke kampanje ili nečeg trećeg se govori o tome da će se država, u smislu ukupnih izdataka, ponašati izdašnije (E1)</p>
Izostanak sustavne i sveobuhvatne politike prema siromašnoj djeci	

Kategorije	Pojmovi
NEUSPIJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p>Problem je loše gospodarske situacije i svjesni smo da u većini slučajeva kada govorimo o siromaštvu, govorimo o mjerama koje gase požar, ne govorimo o prevenciji i sustavnoj pomoći. (D4)</p> <p>Sporadično, od lokalne sredine do lokalne sredine različiti projekti organizacija civilnog društva, to obično ovisi o donatorima i to je obično privremeno (U3)</p> <p>Imali smo otpise dugova, energetske vaučere, prehranu djece u svim školama u Hrvatskoj koja je predana civilnom sektoru, što nije loše, a da istovremeno se nije to integriralo, da to nije bila zajednička tema... Sve skupa je to prilično nekoordinirano, nestrukturirano, ishitreno... (U1)</p> <p>Najzadnji novi pristup ili aktivnost koja je imala snažnog odjeka u javnosti, jer je to resorno ministarstvo tako htjelo, je pitanje gladne djece i njihove prehrane u školskim kuhinjama s kojima sigurno nitko od socijalnih radnika tko radi u praksi, s načinom na koji se to pokušalo riješiti zapravo nitko nije presretan i nije zadovoljan. Na žalost, ako se i poduzimaju neke aktivnosti, mislim da su one ishitrene, da se ne pita struku kao bi to trebalo napraviti ili što bi bilo najbolje da se napravi i kako struka vidi da se te aktivnosti ciljaju prema onima kojima je to najpotrebitije, nego se poduzimaju nekakve ishitrene aktivnosti koje onda imaju i takve učinke (U1)</p> <p>.... ovo što se desilo sa školskim obrokom gdje je cijela Hrvatska plakala i bila osjetljiva, to je realnost. Znači da postoje djeca koja sebi, odnosno djeca koja dolaze iz obitelji koje sebi ne mogu pružiti obrok. Onda se ad hoc reagiralo, dobro je da se uopće reagiralo, ali nije dobro što je uopće do toga došlo (D4)</p> <p>.... djeca koja su u riziku od siromaštva i siromašna djeca moraju se izvući van i mora im se pomoć, ne tako javno, evo ti si siromašan i evo tebi, nego jednostavno da to ide, da se ti roditelji ne boje da to sad sljedeći mjesec neće bit. A kod nas se upravo to dešava. Sad kad ste spomenuli te politike, ljudi se boje, kao i s ovim vaučerima za struju. Ok, sad si mi dao ali ja drhtim hoće to biti samo do izbora ili će za 6 mjeseci ta čarolija nestat.... (D5)</p>
	<p>Izostanak sustavne i sveobuhvatne politike prema siromašnoj djeci</p>

Kategorije	Pojmovi
	<p>Hrvatska ima strateške dokumente, nema nedostatak mjera, nema nedostatak zakonodavnih propisa i smjernica, međutim uvijek je problem sama implementacija i njena provedivost i konkretnost (D1)</p> <p>Pored tih strateških dokumenata koje mi imamo, pa čak i proklamiranog političkog konsenzusa oko dobrobiti djece, ono što fali jest praksa (U3)</p> <p>Imamo neke dokumente, ali osim dokumenta, apsolutno se ništa nije promijenilo... Imamo dokumente koji su deklarativni, koji se ne provode (E1)</p> <p>Žao mi je što akcijski plan još uvijek nije donijet, to samo govori o tome da još uvijek nemamo ideju kako ćemo operacionalizirati Strategiju za ostvarivanja prava djeteta koju smo donijeli... debelo kasnimo... možda tako izbjegavamo izvršavati obveze prema djeci što apsolutno nije odgovorno ponašanje, niti države niti bilo koga tko u tome mora sudjelovati (D2)</p> <p>Aksijski plan praktički ne postoji. To je popis nekih aktivnosti koje su napravljene, ali bez rokova, bez jasnih smjernica o tome što raditi, u kojim rokovima, na koji način (E3)</p> <p>Na koncu, kad pogledate nacionalne strategije za borbu protiv siromaštva, tu je puno dobrih riječi, ali zapravo prave, izvedive, primjenjive aktivnosti ja baš dobro ne vidim (U1)</p>
NEUSPJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p>Kad pogledamo stope izdavanja za obrazovanje, socijalnu skrb, pa čak i položaj nekih skupina unutar obrazovanja i unutar socijalne skrbi, konkretno kad gledamo djecu s teškoćama u razvoju, onda vidimo da je to [siromaštvo djece] jako, jako podfinancirano i da treba tu puno više uložiti... (U3)</p> <p>Da su socijalni izdaci i troškovi zapravo investicija... od strane donositelja političkih odluka to uopće nije niti prepoznato, još manje implementirano u propise... ulaganje u standarde djece je investicija, a u praksi je to jedan trošak koji se jako nastoji držati pod kontrolom, čak i minimizirati koliko je to moguće... (U3)</p> <p>Nedovoljna ulaganja u politike usmjerene suzbijanju siromaštva djece</p> <p>... prije par godina, imam, zapamtila sam podatak da je Republika Hrvatska za naknade namijenjene djeci i obiteljima trošila 1,6% svog BDP-a, dok je prosjek EU 2,3%, a imamo i zemlje kao Danska i neke sjevernoeuropske kojima taj postotak prelazi 4%. Znači mi mislimo, ponekad, u društvu se stvara priča da mi previše izdvajamo (E2)</p> <p>Čemu naš program koji smo proveli na 500 djece... Mi smo dali smjernice... ali kako to provesti? Mi želje imamo, ali nema financijskih sredstava ili nema dovoljno koordinacije (D3)</p> <p>... mi tu puno više novaca izdvajamo za stare osobe, za klubove za stare, za njihovu prehranu, za osobe s niskim mirovinama i tako dalje, nego za djecu (D5)</p>

Kategorije	Pojmovi
NEUSPJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p data-bbox="257 364 412 1627">Kad se govori o riziku od siromaštva... prvo na što svi pomisle su prava u sustavu socijalne skrbi, međutim siromaštvo se očituje i kroz mnoga druga prava u sustavu zdravstva, u sustavu obrazovanja kroz pitanja prijetoza učenika, prehrane učenika, besplatnih udžbenika... ostvarivanje nekih prava kao što je ostvarivanje prava djeteta na slobodno vrijeme, na razonodu, na sport, uživanje, na nekim takvim aktivnostima slobodnog vremena.... (E3)</p> <p data-bbox="412 364 553 1627">Pa to siromaštvo... je problem, ali ne samo siromaštvo kao individualni, osobni, obiteljni, možda je siromaštvo lokalne zajednice, a i krajnje i države, zato što ne daje nekakve mogućnosti. Možda obiteljsko siromaštvo ne bi bio toliki problem da se djeca mogu baviti nečim, ne znam, nema ovdje sporta, nekih aktivnosti kojima djeca se mogu baviti, družiti (D6)</p> <p data-bbox="553 364 682 1627">U tablici EUROSTAT-a uključeni su u predškolu među zemljama EU za razdoblje od 4 godine pa do polaska u školu na, pri dnu smo, ako nismo i zadnji. Iako je godina prije škole obavezna, znači, čak unatoč tome što smo je to obaveza, mi smo na 71% uključeni djece, od navršene 4 godine do polaska u školu, što je daleko ispod europskog prosjeka. (E2)</p> <p data-bbox="682 364 747 1627">Ta djeca (djeca koja odrastaju u siromaštvu) nemaju jednake mogućnosti kao djeca – školovanje, redovite aktivnosti... (U2)</p>
Regionalne razlike u pristupu pravima i uslugama	<p data-bbox="747 364 914 1627">Drugi veliki problem u Hrvatskoj je ta neujednačenost zemlje sa svim onim obilježjima razvoja u različitim regijama. Dakle, dostupnosti tih servisa, mogućnosti, života u ruralnim područjima koja su potpuno zanemarena, zapuštena i gdje djeca samo ako imaju tako moćne, predane roditelje se mogu razvijati, afirmirati u toj svojoj dječjoj dobi kada se oni socijaliziraju i kad jača njihovo samopouzdanje, samopoštovanje i sve ono što je bitno da se izraste u stabilnu i zrelu osobu koja će se moći uklopiti u danas-sutra... (U1)</p> <p data-bbox="914 364 1017 1627">Mi prije svega nemamo razvijene usluge na lokalnoj razini, a znamo da su usluge jedan od ključnih kanala socijalne mobilnosti i izjednačavanja šanse djece. Postoji korelacija između razvijenosti zajednice i razvijenosti usluga (E1)</p> <p data-bbox="1017 364 1080 1627">Mi imamo stravične regionalne razlike koje se povećavaju, nemamo smanjenje razlike između bogatih i siromašnih županija, nego imamo povećanje tih razlika (E1)</p>

Kategorije	Pojmovi
NEUSPJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p>Lokalna zajednica ima mehanizme i alate onoliko koliko je bogata i koliko je lider ili lideri voljni pristupiti određenom problemu. Međutim, nije dobro da radimo tolike razlike kada su djeca u pitanju (D4)</p> <p>Veliki je raskorak po pitanju siromaštva, ali i ostvarenja svih drugih prava djece u smislu regionalnih razlika.... na području velikih gradova imate udruge koje se bave zaštitom djece.... tako djeca u njima mogu sudjelovati bez obzira je li riječ o slobodnim aktivnostima koja su sve skuplje, pomoć u učenju ili bilo što drugo. Izvan velikih centara, u ruralnim područjima toga jednostavno nema ili je vrlo malo, a po svim podacima mi zapravo jesmo ruralno društvo (E3)</p> <p>Pričamo generalno o nekakvoj decentralizaciji koja je u nekakvoj perspektivi ali dijete u Čabru nema apsolutno ništa osim onog što mu je odredio zakon.... a to je minimalno (D5)</p> <p>Ove socijalne usluge su dosta prisutne u ovim urbanim sredinama, u gradovima pogotovo i široka je paleta, i korisnici imaju mogućnosti. Nažalost, djeca u ruralnim sredinama su izvan te palete i oni su u cijeloj ovoj situaciji najpotrebniji, najugroženiji i tu bi na nacionalnoj razini i kroz određene suradnje trebalo puno više naglasaka staviti i doći, doprijeti do njih (U2)</p> <p>Ovdje smo suočeni sa prije svega ograničenim resursima, ali u krajnjoj liniji ograničeni smo što nam ne funkcionira ni sustav, u krajnjoj liniji doplatka za djecu koji kao takav je isto podložan reformi i dalje nalazi na nekom raskoraku je li to socijalna mjera ili pronatalitetna mjera (D1)</p> <p>Mogu Vam reći najstrašniji primjer, a to je Operativni program Fonda europske pomoći za najsiromašnije, on je prihvaćen, Vlada ga je usvojila. To je za razdoblje od 2014. do 2020., ukupno je 43 milijuna eura u igri. Namijenjen je za pomoć siromašnim obiteljima i djeci, i to za hranu, za higijenu, za školske potrepštine, školsku opremu, odjeću i još je nekoliko stavki, upravo onda gdje su ta siromašna djeca i obitelji najugroženiji. Dvije godine su prošle, još nikakav javni poziv raspisan nije, sredstva stoje u zraku, a kad su raspisane javne konzultacije, mi uopće nismo uključeni u to. (U2 – razgovor vođen 30.12. 2015.)</p> <p>Ministarstvo socijalne politike i mladih je tijekom 2015. godine raspisalo Poziv za prijavu projekata usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2015. godinu. Prioritetna područja obuhvaćena navedenim Pozivom odnosila su se na: osiguravanje prehrane tijekom boravka u osnovnoj školi djeci iz socijalno ugroženih obitelji, pomoć socijalno ugroženim obiteljima i integraciju u život zajednice socijalno osjetljivih skupina. Za provedbu ovog natječaja bilo je osigurano 24.000.000,00 kuna. (D7)</p>
Regionalne razlike u pristupu pravima i uslugama	
Nefunkcioniranje postojećeg sustava	

Kategorije	Pojmovi
NEUSPJEŠNOST SOCIJALNIH POLITIKA	<p>Nefunkcioniranje postojećeg sustava</p> <p>Skola nama nije htjela prikupljat knjige... zato jer oni idu na svoje praznike i oni ne žele odgovornost.... ovi koji su dobili prošle godine neka vrata jer nemamo novca za sve knjige, pa hajdemo pokrit upravo ove koji nemaju. U školi kažu mi ne želimo preuzet na sebe to... oni su jako u strukturi i ne vole baš previše obaveza, a to je obaveza ... ali kao da će sad vratit knjige 20 milijardi djece.... Ne razumijem (D5)</p> <p>Nemamo dakle podatke o svim njerama, međutim u zadnjih recimo dvije godine, moja procjena je da je stanje gore, tako da se gube i neka prava, odnosno neki benefiti i da se pomalo urušava i nešto u sustavu što je ranije i postojalo (E3)</p> <p>Čak su neke politike i pogoršane. Mi smo imali zajamčenu minimalnu naknadu koja je zapravo sve ograničila, što je pogoršalo položaj obitelji s više djece. Jer se pošlo od krive pretpostavke da takvih obitelji ima puno, što ih nema... broj takvih obitelji nije velik... (E1)</p> <p>Ili, na primjer, pitanje kod zajamčene minimalne naknade – sada svako dijete nosi manji postotak nego što je nosilo u prethodnim zakonima i nosi jednak postotak osnovice, neovisno o tome u kojoj je razvojnoj fazi to dijete, kolike su njegove potrebe i koliko ono svojim potrebama opterećuje ukupan budžet obitelji. Nije jednako ako imamo dijete u dobi od 3 godine ili dijete u dobi od 17 godina, tako da su to neki samo sitni detalji koji govore o našem odnosu prema siromašnim obiteljima, odnosno obitelji koje kroz sustav socijalne skrbi ostvaruju određena socijalna prava (U1)</p> <p>Smatram da država čini jako malo, čini jako malo. Odnosno čini ono nužno minimalno i taj minimum se koliko vidim smanjuje (D5)</p> <p>Zakonodavstvo se umnaža, propisi se umnažaju. Jedan zakon nije u suglasju s drugim propisom, drugim zakonom (U2)</p>
NEDOSTATAK SUŠTINSKOG (POLITIČKOG I DRUŠTVENOG) INTERESA ZA SIROMAŠTVO DJECE	<p>Neprepoznavanje dječjeg siromaštva kao socijalnog rizika</p> <p>.... nisam sigurna da organizacije civilnog društva prepoznaju problem dječjeg siromaštva i da se o dječjem siromaštvu do unazad par mjeseci je u Republici Hrvatskoj uopće govorilo (D4)</p> <p>..... Djeca u riziku od siromaštva mislim da su negdje u sjeni..... vama mora doći neko doslovno tko je na dnu da mi kaže, evo mi smo obučeni, možda ne izgledamo siromašno, ali mi jedemo kruh i krumpir doma.... I puno više se, puno više se društvo bavi starijim osobama, kao da se ni stručnjaci ne žele toliko uhvatit u koštac sa siromaštvom djece i to je onaj dio priče koji meni nije jasan (D5)</p> <p>U politikama nedostaje više fokusiranosti na djecu.... znam da djeca žive ili najveći broj živi u obiteljima i da vodimo računa o obiteljima, mislim da ne bismo smjeli iz tog fokusa ispustiti i djecu, odnosno o njima naglašenije govoriti. Jer zapravo dječje potrebe su te koje nam moraju diktirati puno toga. I planiranja proračuna, i planiranja puno drugih stvari (D2)</p>

Kategorije	Pojmovi
	<p>Očeno o siromaštvu se puno manje priča, osim na deklarativnoj razini... Ja nisam uopće uočio da je to postao ikakav interes niti u javnosti niti u socijalnoj politici nešto posebno. Nije se o tome ništa razgovaralo, osim ono malo o gladnoj djeci koja nemaju što za jesti, ali to zapravo nije privuklo nikakvu pažnju niti je ikakvu mjeru iznjedrilo. (E1)</p>
	<p>Pogledajte predizbornu kampanju. Nije se previše govorilo o dječjim pravima niti o, a ipak nešto na margina nama da. Pogledajte sad retoriku nakon izbora. Dakle neke teme se više uopće ne spominju (E3)</p>
Neprepoznavanje dječjeg siromaštva kao socijalnog rizika	<p>Članak 65. Zakona o obrazovanju navodi učenič s teškoćama uvjetovani odgojnim, socijalnim, ekonomskim, kulturalnim i jezičnim čimbenicima imaju pravo na primjerene oblike pomoći pri školovanju.... Školski sustav je prilagođen samo djeci koja imaju poteškoća što se tiče zdravlja, recimo to su naši prilagođeni, individualizirani, a ovo /siromaštvo/ je nekako tabu tema recimo... (D6)</p>
NEDOSTATAK SUŠTINSKOG (POLITIČKOG I DRUŠTVENOG) INTERESA ZA SIROMAŠTVO	<p>... to nije bila zajednička tema... ja stvarno mislim da to [dječje siromaštvo] nije tema koja se vidjela kao ključna tema kod nositelja politike (U1)</p>
DJECE	<p>Ako vi imate ograničenja u Zakonu gdje se obitelji s velikim brojem djece stavljaju u situaciju da se iznose zajamčene minimalne naknade limitira na određeni iznos, onda se vidi u koju razinu ih nositelji politika stavljaju. To su mali, ali pravi pokazatelji odnosa prema siromaštvu. (U1)</p>
	<p>Porast dječjeg siromaštva jest evidentan, ali on zapravo možda nije toliko dramatičan. Dakle, ako se dobro sjećam onih podataka, Hrvatska je imala ispodprosječan rizik siromaštva, ako gledamo liniju siromaštva, sad je on nešto malo iznad, ali nije to neka dramatična promjena koja bi fokusirala pažnju javnosti, onda i pažnju politike (E1)</p>
Umanjivanje problema siromaštva djece	<p>Hrvatska ima jako, jako puno socijalnih otvorenih, neriješenih pitanja, tako da ne bih isticao siromaštvo kao top temu, ali u ravni s tim i brojnim drugim pitanjima, pitanje siromaštva sigurno je nešto čime se ovo društvo mora baviti. Na koncu, time se bavi cijela Europska unija, vrlo aktivno, ne baš uspješno, ali aktivno. Hrvatska u tom smislu sa svojih 20% ljudi u riziku od siromaštva ima što za raditi, ali nije to problem broj jedan (U3)</p>
	<p>... moram uvijek pripomenuti i realnost, a to je mogućnost države... ne smijemo smetnut s uma ekonomsku mogućnost... treba vodit računa da mi jesmo siromašna država... to nikad ne smijemo zaboraviti (E3)</p>